

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/73/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014201095
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5014201095.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumana a zo sudcov JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobkyne: Ing. K. O., O., zastúpená: JUDr. Mária Uheľ Greňová, advokátka, Družstevná 2, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/63358/2014 zo dňa 3. februára 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/170/2014-54 zo dňa 1. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/170/2014-54 zo dňa 1. apríla 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/63358/2014 zo dňa 3. februára 2014, ktorým žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Žilina č. 9514302/5/4497150/2013 zo dňa 03.10.2013, ktorým správca dane vyrubil žalobkyni úrok z omeškania v sume 193,- € podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z.z.“) za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzickej osoby za I. štvrťrok na zdaňovacie obdobie 2011 v ustanovenej lehote a výške.

Krajský súd súdny prieskum napadnutých rozhodnutí a postupu predchádzajúceho ich vydaniu zameral na zistenie dodržania zákonných podmienok na vyrubenie úroku z omeškania za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov fyzickej osoby za I. štvrťrok na zdaňovacie obdobie roku 2011 podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. V danej súvislosti skúmal, či daňové orgány pri rozhodovaní vo veci

vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu pri vyslovení právneho názoru, že preddavky na daň z príjmov fyzickej osoby neboli zaplatené v ustanovenej lehote, v ustanovenej výške a či v dôsledku tejto skutočnosti vzniklo právo správcu dane rozhodnutím vyrubiť žalobkyňi úrok z omeškania pri aplikácii § 156 ods. 1 písm. b/, ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. K žalobným dôvodom krajský súd uviedol, že tieto sa týkajú plnenia si daňových povinností za predchádzajúce zdaňovacie obdobia, konkrétne za zdaňovacie obdobie roku 1999, ktoré nie je predmetom tohto konania. Z obsahu žalobkyňou poukazovaného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2009 a pre účely tohto trestného konania predloženého znaleckého posudku vypracovaného Ing. E. Q. pod č. 1/2009 mal krajský súd preukázať, že orgány činné v trestnom konaní dokazovali príjem žalobkyne za zdaňovacie obdobie, pričom uvedeným rozsudkom okresného súdu bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby pre trestný čin skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona. Krajský súd poukázal na konštatovanie trestného rozsudku, že za zdaňovacie obdobie roku 1999 žalobkyňi vznikla daňová povinnosť nie vo výške 466.263,- Sk, ale vo výške 7.425,- Sk. Podľa krajského súdu uvedené trestné konanie s prejednávanou vecou nesúvisí. K poukazu žalobkyne na nevyhovenie jej žiadosti o úľavu alebo odpustenie daňového nedoplatku podľa § 64 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) krajský súd uviedol, že v tomto konaní je predmetom súdneho prieskumu právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správcu dane, ktoré vychádza z údajov daňového priznania za rok 2009 a nie rozhodnutie správcu dane o žiadosti daňového dlžníka o povolenie úľavy alebo odpustenie daňového nedoplatku v zmysle ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. Zároveň krajský súd s poukazom na § 100 zákona č. 511/1992 Zb. (obdobná úprava v § 78 zákona č. 563/2009 Z.z.) uviedol, že rozhodnutia o odpustení daňového nedoplatku alebo jeho časti podľa § 64 zákona č. 511/1992 Zb. sú vylúčené zo súdneho prieskumu. Záverom krajský súd uviedol, že skutočnosť, že trestné konanie prebiehalo s pozitívnym výsledkom pre žalobkyňu, ktorá bola oslobodená spod obžaloby a podľa znaleckého posudku mala byť jej daňová povinnosť za rok 1999 určená v podstatne nižšej sume, než bol skutok formulovaný o výške jej daňovej povinnosti a nezaplatenej dane za rok 1999, samotná táto skutočnosť nemá vplyv a nemôže sa dotýkať práv a povinností, ktoré vyplývajú z preskúmaného rozhodnutia vydaného o 10 rokov neskôr, než bola prejednávaná vec v konaní sp. zn. 1T/89/2003.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie a navrhla, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobkyňa napáda nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktoré žalobkyňa, argumentačne zhodne s dôvodmi žaloby, vidí v nezohľadnení ňou uvádzaných súvislostí vyplývajúcich zo zaplatenia daňovej povinnosti na dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 1999 v sume 466.263,-Sk. Námietky žalobkyne poukazujú na dlhodobé porušovanie zákona zo strany žalovaného. Správne posúdiť platnosť, resp. neplatnosť napadnutého administratívneho rozhodnutia je možné len v nadväznosti na skutočnosti týkajúce sa daňového obdobia za rok 1999, pretože uvedené skutočnosti spolu skutkovo a právne súvisia a pri posudzovaní predmetného napadnutého rozhodnutia tieto nie je možné opomenúť. Žalobkyňa predovšetkým dôvodí, že bola v trestnom konaní na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010 oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenia dane a poistného. Výšku daňovej povinnosti z príjmov žalobkyne za zdaňovacie obdobie 1999 v sume 7.425,-Sk, vyplývajúcu zo znaleckého posudku vypracovaného v rámci uvedeného trestného stíhania vedeného voči jej osobe, žalobkyňa považuje za správne určenú daňovú povinnosť, a preto nesúhlasí s názorom žalovaného, že na základe vyššie uvedeného oslobodzujúceho rozsudku v trestnom konaní nedošlo k určeniu daňovej povinnosti v uvedenej sume, ale zostáva v platnosti jej výška 466.263,-Sk, právoplatne určená dodatočným platobným výmerom vydaným príslušným správcom dane. Žalobkyňa má za to, že jej námietka, týkajúca sa neopodstatnenosti vyrubenia úrokov z omeškania je dôvodná, keďže v prípade, ak

by správca dane postupoval pri zaplatení v zmysle zákona, nedošlo by následne k vyrubeniu úrokov z omeškania, penále a pod. a to z dôvodu neexistencie „istiny“, resp. inej výšky istiny a tiež nesprávneho použitia prijatých platieb. Žalobkyňa uviedla, že v prípade, ak by bol správca dane postupoval v súlade so zákonom, a teda v dôsledku zaplatenia príslušnej dane, aj keď oneskorene, došlo by k zániku povinnosti daňového subjektu. Následne, ak by aj žalovaný vyrubil sankciu za oneskorené zaplatenie dane, mohla by žalobkyňa požiadať o odpustenie tejto sankcie, keďže si v celom rozsahu splnila túto povinnosť, čo jej v dôsledku nesprávneho postupu správcu dane bolo znemožnené.

V nadväznosti na uvedené žalobkyňa namieta nezákonné použitie ňou vykonanej platby v sume 466.263,-Sk správcom dane, ktorý bez prihliadnutia na správnu výšku daňovej povinnosti z príjmu fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 1999, t. j. v sume 7.425,-Sk, v rozpore s § 58 zákona č. 511/1992 Zb. túto použil na čiastočnú úhradu dane z príjmov fyzických osôb za rok 1999, na úhradu daňovej povinnosti za rok 2003 a na úhradu preddavkov na daň na rok 2004. Podľa žalobkyne v danom prípade ide o povinnosť uloženú rozhodnutím, takže z platby mal správca dane najskôr uhradiť predpis z daňovej kontroly, nie bežné preddavky za rok a daňovú povinnosť. Zároveň žalobkyňa namietala, že použitie prijatej platby mal správca dane oznámiť žalobkyni, ale tak neučinil.

Žalobkyňa považovala aj vážne zdravotné problémy za neopomenuteľnú skutočnosť, ktorá mala výrazný vplyv na celkový priebeh daňovej kontroly a v konečnom dôsledku aj na jej výsledok. Zdravotné problémy s konečným dopadom na psychiku, žalobkyňu síce neospravedlňujú, ale vysvetľujú jej postoj k nekonaniu, resp. opomenutiu voči daňovému úradu. Žalobkyňa má za to, že tieto okolnosti bolo možné vyhodnotiť ako okolnosti hodné osobitného zreteľa.

Žalobkyňa namietala aj nesprávnosť právneho posúdenia veci. Určenie dane podľa pomôcok je špecifickou činnosťou správcu dane, ktorou mu zákon umožňuje zistiť základ dane a určiť dane podľa pomôcok za splnenia vopred stanovených podmienok, a to ak daňový subjekt nepodá daňové priznanie ani na výzvu správcu dane, nesplní povinnosť v lehote určenej správcom dane vo výzve na odstránenie nedostatkov daňového priznania a správca dane nezačal daňovú kontrolu, nesplní pri preukazovaní ním uvádzaných skutočností niektorú zo svojich zákonných povinností, v dôsledku čoho nemožno daň správne zistiť, alebo neumožní vykonať daňovú kontrolu. Tento špecifický postup správcu dane začína dňom určeným v oznámení správcu dane o určovaní dane podľa pomôcok a končí dňom doručenia protokolu o určení dane podľa pomôcok. Pri určení dane je správca povinný zaobstarať si všetky pomôcky za účelom správneho zistenia výšky dane a je povinný zistiť a prihliadnúť aj na výhody vyplývajúce pre daňový subjekt, aj keď ním neboli uplatnené. Správca dane neprihliadol na výhody vyplývajúce v prospech daňového subjektu. Správca dane sa nezaoberal skutočnosťou, že z oznámenia Pharm. A. o platbách zo dňa 30.01.2000 vyplýva, že sčasti išlo o platby v hotovosti, ktoré podľa dokladov prevzala žalobkyňa (ako fyzická osoba) a sčasti o bezhotovostné platby na účet spoločnosti H.T.H., spol. s r.o. Dňa 08.03.2000 vykonal správca dane daňovú kontrolu aj u daňového subjektu H.T.H., spol. s r.o., pričom kontrolované boli pokladničné doklady, výpisy z bežného účtu, stavebný denník za rok 1998 a 1999 za obdobie vykonávania prác na objekte lekáreň Pharm. A., zmluva o dielo uzavretá medzi žalobkyňou a H.T.H., spol. s r.o. a podané daňové priznanie. Správca dane nezistil žiadne pochybenie uvedeného daňového subjektu. Žalobkyňa uviedla, že daň z príjmov za rok 1999 mala byť určená vo výške 7.425,- Sk, ktorú aj žalobkyňa zaplatila. Žalobkyňa však zaplatila aj plnú výšku dane, určenej podľa platobného výmeru vo výške 466.236,- Sk. Z tejto platby mal správca dane najskôr uhradiť predpis z daňovej kontroly, nie bežné preddavky za rok a daňovú povinnosť a použitie prijatej platby mal správca dane žalobkyni oznámiť.

III.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu doručenom súdu dňa 28.05.2015 uviedol, že odvolanie žalobkyne neobsahuje žiadne nové skutočnosti ako tie, ku ktorým sa žalovaný vyjadril, a preto sa pridrižiava písomného vyjadrenia k žalobe.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk <., rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2012 daňové konania začaté a právoplatne neukončené pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov; sankcia sa uloží podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v systave územných finančných orgánov v znení účinnom do 31. decembra 2011, ak skutočnosť rozhodujúca pre uloženie sankcie nastala do 31. decembra 2011 a ak je to pre daňový subjekt priaznivejšie.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení účinnom v rozhodnom období (ďalej len „zákon č. 595/2003 Z.z.“) preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 1.659,70 €, pričom preddavkové obdobie je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období. Po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Podľa § 34 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z.z. daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 1.659,70 € a nepresiahla 16.596,96 €, platí štvrtročné preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Štvrtročné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho štvrtroka.

Podľa § 34 ods. 5 veta prvá zákona č. 595/2003 Z.z. poslednou známou daňovou povinnosťou na výpočet preddavkov v preddavkovom období podľa odseku 1 je daň vypočítaná zo základu dane uvedeného v poslednom daňovom priznaní, zníženého o nezdaniteľnú časť základu dane podľa § 11 ods. 2 písm. a/ platnú v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň pri použití sadzby dane podľa § 15 platnej v zdaňovacom období, na ktoré sú platené preddavky na daň, znížená o zápočet dane zaplatenej v zahraničí, o daňový bonus a o daň vybranú podľa § 43, odpočítavanú ako preddavok na daň.

Podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. úrok z omeškania správca dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane preddavok na daň.

Podľa § 156 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy podľa odseku 1. Pri výpočte úroku sa použije štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej

banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku alebo v deň nasledujúci po dni, v ktorom mal byť preddavok na daň zaplatený alebo odvedený, alebo splátka dane zaplatená. Pri vyrubení úroku z omeškania podľa odseku 9 sa použije základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná v deň doručenia úplnej žiadosti členského štátu o vymáhanie pohľadávky. Ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15%, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15%. Správca dane vyrubí úrok z omeškania za každý deň omeškania s platbou, začínajúc dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti až do dňa platby vrátane alebo do dňa použitia daňového preplatku alebo vykonania kompenzácie podľa § 55; pri podaní dodatočného daňového priznania správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy do dňa podania dodatočného daňového priznania. Úrok z omeškania z nezaplatených dlžnej sumy môže správca dane vyrubiť aj priebežne. Úrok z omeškania sa počíta najdlhšie za štyri roky omeškania s platbou.

Podľa § 156 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. ak preddavok na daň nebol zaplatený v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane, správca dane vyrubí úrok z omeškania podľa odseku 2 do dňa platby vrátane, najdlhšie do uplynutia lehoty na podanie daňového priznania.

Predmetom odvolacieho konania je posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky podľa § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z., stanovené na vyrubenie úroku z omeškania z dôvodu nezaplatenia preddavku na daň z príjmov fyzickej osoby za I. štvrťrok na zdaňovacie obdobie 2011.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu, posúdiac argumentáciu odvolacích dôvodov žalobkyne, konštatuje, že vo vzťahu k splneniu podmienok na vyrubenie sporného úroku z omeškania žalobkyni z dôvodu nezaplatenia predmetnej daňovej povinnosti, sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti doplnia len nasledujúce podstatné dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu odvolania podaného v preskúvanom daňovom konaní, ako i z obsahu podanej žaloby a odvolacích dôvodov vyplýva, že ťažisko právnej argumentácie žalobkyne v podstate spočíva v spochybnovaní výšky dodatočne rozhodnutím správcu dane určenej daňovej povinnosti žalobkyne na dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 1999 (ďalej len „daň z príjmov za rok 1999“), ktorej zaplatením na základe daňovej exekučnej výzvy v sume 466.263,- Sk, mal podľa žalobkyne vzniknúť na uvedenej dani preplatok. Ako vyplýva z jej podaní, žalobkyňa, vychádzajúc z právoplatného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010, ktorým bola oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona, má za to, že výška dane z príjmov za rok 1999 v skutočnosti predstavovala sumu 7.725,- Sk. Toto tvrdenie o výške dane z príjmov za rok 1999 žalobkyňa opiera o závery znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania vo vyššie uvedenej veci súdnym znalcom Ing. E. Q. pod č. 1/2009 zo dňa 17.06.2008 v znení jeho doplnenia zo dňa 03.12.2009.

V odvolaní podanom v daňovom konaní (č. l. 83 administratívneho spisu) žalobkyňa uviedla: “Pretože som zaplatila na základe pochybenia pracovníčky DÚ Martin v r. 2005 na účet DÚ sumu 466.263 Sk, mám za to, že som preddavkovo zaplatila DÚ daň z príjmov z mojej činnosti až do r. 2011. Daň z príjmov za r. 2012 som zaplatila v zákonom stanovenej lehote.“

Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa týmto vyjadrením akoby dávala správcovi dane na vedomie, že si jednostranne započítava svoju pohľadávku proti pohľadávkam správcu dane pozostávajúcich z jej daňových povinností na dani z príjmov za jednotlivé zdaňovacie obdobia, až do roku 2011. Žalobkyňa má v podstate za to, že započítava pohľadávku vzniknutú z titulu jej preplatku na dani z príjmov za rok 1999, ktorý mal vzniknúť zaplatením tejto dane v sume určenej dodatočným platobným výmerom, 466.263,- Sk, namiesto sumy 7.725,- Sk vyplývajúcej zo záveru vyššie uvedeného znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného stíhania.

Zároveň žalobkyňa na podporu svojich tvrdení v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa

zdôrazňuje, že z trestného rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010 je zrejmé, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že trestný čin nespáchala.

Vyššie uvádzané argumenty a dôvody nezákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí daňových orgánov oboch stupňov nemožno akceptovať.

Nemožno prisvedčiť dôvodom, na základe ktorých žalobkyňa prijala záver o výške jej daňovej povinnosti za rok 1999 v sume 7.725,- Sk, ani postup, akým si stanovila výšku vlastného daňového preplatku a následne jednostranným úkonom započítala ňou predpokladaný daňový preplatok na daňové povinnosti nasledovných zdaňovacích období.

Akceptovanie uvedeného postupu by bolo popretím princípov legality a právnej istoty, na ktorých je postavený právny štát a jeho právny systém (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR).

Obsahom princípu legality a zásady zákonnosti ovládajúcej správu daní a daňové konanie, resp. správne konanie ako také (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, § 2 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb.), je okrem iného aj požiadavka, aby vo veci konal kompetentný správny orgán, t.j. majúci podľa príslušných zákonov právomoc na konanie a aby konal zákonom stanoveným procesným postupom.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že jednou zo záruk právnej stability vzťahov založených správnym rozhodnutím je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia. Aj v správnom práve, resp. v správnom konaní všeobecne, sa uplatňuje princíp „rei iudicatae“, ktorý znamená, že o právoplatne rozhodnutej veci nemožno znova rozhodovať. Výnimku tvoria prípady využitia mimoriadnych opravných prostriedkov postupmi upravenými procesnými verejnoprávnymi predpismi (obnova konania a preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania), ktorými za splnenia zákonom stanovených podmienok možno dosiahnuť nápravu právoplatných správnych rozhodnutí.

V predmetnej veci prichádzalo do úvahy využitie obnovy konania podľa § 51 ods. 1 písm. a/ až c/ zákona č. 511/1992 Zb., resp. § 75 ods. 1 písm. a/ až c/ zákona č. 563/2009 Z.z. Na túto možnosť bola žalobkyňa upozornená správcom dane v jeho odpovedi zo dňa 05.04.2004, adresovanej žalobkyni na základe jej vyjadrenia k oznámeniu o výške jej daňového nedoplatku evidovaného správcom dane ku dňu 31.12.2003 (príloha administratívneho spisu č. 28).

Rozhodovať o výške dodatočne určenej daňovej povinnosti na dani z príjmov na základe výsledkov daňovej kontroly sú oprávnené daňové úrady, ktorých právomoc je daná § 5 ods. 3 písm. a/ zákona č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 daňového poriadku, resp. do 31.12.2011 bola daná na základe § 4 ods. 3 zákona č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v platnom znení v spojení s § 1a písm. d/ zákona č. 511/1992 Zb.).

Preto nie je možné, aby bola výška dane z príjmov žalobkyne za rok 1999 určená rozhodnutím súdu v konaní podľa Trestného poriadku (zákon č. 141/1961 Zb.), ktorého predmetom bolo rozhodovanie o vine, resp. nevine žalobkyne zo spáchania skutku tvrdeného v obžalobe podanej príslušným prokurátorom ako orgánom činným v trestnom konaní.

V súvislosti s tvrdením žalobkyne, že bola vyššie uvedeným rozsudkom okresného súdu oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že trestný čin nespáchala, odvolací súd uvádza, že toto tvrdenie z obsahu výroku ani z jeho odôvodnenia nevyplýva.

Podľa výroku rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010, právoplatného dňa 22.04.2010, žalobkyňa bola súdom oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenej dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona podľa § 226 písm. b/ Trestného poriadku účinného do 31.12.2005, pretože skutok v zmysle obžaloby nie je trestným činom. Okresný súd konštatoval

nenaplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu z dôvodu nedostatku subjektívnej stránky spočívajúcej v nepreukázaní úmyselného konania žalobkyne (str. 7 trestného rozsudku). To znamená, že žalobkyňa nebola oslobodená spod obžaloby z iného dôvodu predpokladaného Trestným poriadkom, napr. pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bola žalobkyňa stíhaná alebo z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchala žalobkyňa. Naopak, okresný súd v rozsudku konštatoval zistenia znaleckého dokazovania vo vzťahu k daňovej povinnosti žalobkyne na dani z príjmov za rok 1999, v rámci ktorých okrem iného súdny znalec uviedol, že žalobkyňa nevyužila možnosti podania mimoriadnych opravných prostriedkov podľa zákona č. 511/1992 Zb. a platobný výmer Daňového úradu Martin č. 666/2201/23874/02/Rev zo dňa 25.02.2002 (ním určená daňová povinnosť na dani z príjmu zo rok 1999 v sume 466.263,- Sk) „je platný a vykonateľný“ (str. 6 trestného rozsudku).

S prihliadnutím na uvedené okolnosti prípadu a tvrdenia žalobkyne, odvolací súd uvádza, že žalobkyňa ako daňový subjekt, ktorému bola právoplatným a vykonateľným rozhodnutím určená daňová povinnosť, nie je oprávnená si započítať jednostranným úkonom podľa vlastnej úvahy preplatok na určitej dani proti iným pohľadávkam správcu dane pozostávajúcim z jej daňových povinností na iných daniach.

Z uvedeného dôvodu zaplatením vymáhaného daňového nedoplatku na dani z príjmov za rok 1999 v sume 466.263,- Sk žalobkyňa nevznikol preplatok na tejto dani, ktorý by jednostranne mohla započítať na daň z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2011. Takýto úkon, nemajúci oporu v zákone, nemá právny účinok predpokladaný žalobkyňou. Preto, ak nezaplatila riadne a v zákonom stanovenej lehote priznanú preddavok na daň z príjmov fyzickej osoby za I. štvrtrok na zdaňovacie obdobie 2011, nastali podmienky predpokladané ustanovením § 156 ods. 1 písm. b/ zákona č. 563/2009 Z.z. na vyrubenie úroku z omeškania.

V prípade pochybností o správnosti použitia platieb žalobkyne alebo o správnosti výšky jednotlivých daní a daňových nedoplatkov žalobkyne evidovaných príslušným správcom dane, mala žalobkyňa k dispozícii na využitie opravný prostriedok reklamácie podľa § 50 ods. 4 zákona č. 511/1992 Zb. V predmetom konaní nebolo možné zohľadniť ani vážne zdravotné problémy žalobkyne, keďže zákon takúto možnosť neupravuje.

Na základe vyššie uvedeného a v spojení s citovanými ustanoveniami zákonov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny postupom podľa § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže v odvolacom konaní nebola úspešná.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.